

Javite poverjenike takoj osrednjemu odboru Mlad. Matice pri pov. UJU!

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Učiteljska kolonija na Bolu. Vsem prijavljencem odpošljem te dni »Prijava« in »Objašnjenje« s čekom. »Objašnjenje« vsak obdrži, a »Prijava« mi izpolnjeno vrne. Dijaki plačujejo znesek za letovanje 400 Din (15 dni), 800 Din (30 dni) v obrokih, mi pa do 1. junija naenkrat! Potrdilo vplačila obdrže za kontrolo na Bolu. Kolonijalni znesek 40 Din pošljite skupno z letovalnim zneskom. Fotografij ni treba poslati nikamor. Povdarjam, da odpošljem prijavnice s čekom le onim, ki bodo priložili znesek 50 Din za pristopnino in članarino. Na posamezne dopise glede natančnega opisa Bole ne morem odgovoriti! V šoli, mestni občini in v dveh privatnih hišah bomo imeli postelje s slamnjačo (svežo), kar je najbolj praktično radi raznih kljunatih žuželk. Kdor želi točnega opisa našega lanskega letovanja na Bolu, naj na roči glasnik F. S., »Našo Domovino«, Beograd, Fer. Sav., II. beogr. gimn. — Pristopnina in članarina se plača vsako leto, čeprav so bili tovariši(ice) člani F. S. U. že lanske leto. Prosim, da se priglasijo vsi oni tovariši(ice), ki reflektirajo za Bol in so bili lanske leto na Bolu — ponovno, ker na poznejše priglasitve ne garantiram, da se bodo upoštevali! Po možnosti naj tovariši(ice) s priglasitvami tudi izrazijo svoje želje glede uprizoritve narodnih iger in če so mogoče katero vlogo že igrali; isto tudi glede slovenskih narodnih pesmi, ker smo to lanske leto pogrešali. Ker se bodo udeležili letovanja tudi srbski in hrvatski tovariši(ice), bo na Bolu najugodnejša prilika za popolno medsebojno tovariško spoznavanje. — S fer. pozdravom! Za F. U. S.: Mrovlje, Jesenice.

Dr. G. PICCOLI — lekarnar v Ljubljani
priporoča pri zaprtju in drugih težkočah svojo preizkušeno
želodčno tinkturo
Naročila točno po povzetju.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:
— MARIBORSKO SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 3. marca t. l. ob 10. uri v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru po sledečem sporedu: Zapisnik, dopisi, delo v elementarnem razredu po načelih in zahtevah delovne šole, poročilo referenta o delovanju krožkov, y katerem štadiju se nahaja pokret organiziranja kmetijskega nadaljevalnega šolstva, služajnosti. Prestudirajte 6. številko, 49. letnika »Popotnika«, str. 145—149 in str. 159.

Metoda izvenšolskega dela učiteljc v dekliških krožkih.

(Predavala na prvem izobraževalnem tečaju pover. UJU tov. Marija Dolganova. — Snov za obravnavo v krožkih okrajnih učit. društev.)

S tem je končala jesenska doba. Z zimo se začne tečaj po sistematičnem načrtu. Tega sistema pa ne določa nobena knjiga o gospodinjstvu, ampak delo in življenje v družini in vasi tistega kraja. Pozimi se začne stalno bivanje v hiši. Bivališča po kmetih so povečini temna. Vsa družina se gnete v eni sami sobi, takozvani družinski sobi. V tej je navadno velika peč, v kateri gori noč in dan. Otroci posedajo po peči ali za zapečkom. Moški kade in plužejo. Sobe ne zratičijo, ker se boje mraza in v taki sobi je morda še dojenček v zibelki. Moški popravljajo orodje, po tleh je polno smeti, in da je nesnage še več, se še otroci ponesnažijo. Oken pa morda celo zimo ne odpro. Mislimo si, kako grešijo proti higijenskim pravilom. Koliko boleznij po nepotrebnem. Pozimi je važno tudi gospodarjenje. Kmetje prodajajo jesenske pridelke in živino. Z denarjem plačujejo dolgove in kupijo obleko. To gospodarjenje pa ni vselej vzorno. Moški pijejo tako, da v občini, kjer živi kakih 3000 ljudi, izdajo za alkohol 1.000.000 Din. Po nekaterih krajih pijejo tudi ženske, posebno starejše, od dela oslabiljene, ker mislijo, da se bodo okrepčale. Ženske si kupujejo obleke, ne moremo reči drage, pač pa lahko rečemo, da nakupujejo preveč zgornje obleke, premalo pa skrbe za perilo in posteljno opravo. Tudi hrana je pozimi slabša kot poleti. Namesto da bi se okrepili pozimi za spomladansko delo, je hrana prenestavna, nepopolna in neokusna. Ker nimajo ženske pozimi dela na polju, prašiče pa povečini prodajo ali pa zakoljejo, zato jim ostaja mnogo časa, ki ga pa ne znajo koristno izrabiti. Otroci so pozimi doma pri peči in so željni pripovedovanja in duševne hrane. Koliko dobrega bi lahko storila dekleta za vzgojo otrok. Namesto tega pa hodijo ženske po hišah, opravljajo in obrekujejo ter povzročajo s tem zdradbe, ki ovirajo vsako kolektivno delo in vplivajo nemoralno na vzgojo otrok. Vsemu življenju v vasi dajejo značaj strupenosti in zatemanosti. Koliko boljše bi bilo, ako bi dekleta uporabljala prosti čas za ročna dela, okraševanje doma, ter malo poskrbela za gospodinjstvo in splošno izobrazbo ali zdravo razvedrilo. Glede na življenje v kmetijski hiši je sestavljen sledeči vzpored:

Dekliški krožek pozimi.

Naloga ženske v gospodinjstvu. Dolžnosti dekleta za dom: red, čistost, varčevanje,

— OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO bo zborovalo v soboto 3. marca 1928 ob 9. uri v dvorani Mestnega doma v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Samozobrazba. 3. Reforma šole. 4. Izvenšolsko delo. 5. Slučajnosti. — Odbor.

— PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 3. marca v Mladiki v Ptuj ob 10. uri. Poleg običajnih predpisanih točk je na dnevnem redu predavanje tov. Jančiča: Položaj in tovarištvo učiteljstva, ter predavanje strokovnega učitelja tov. Segula: Najobičnejši računski nedostaki in tozadevni vzroki.

— CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 3. marca t. l. v mestni osnovni šoli. Začetek ob 9. uri. Na dnevnem redu je praktičen nastop tov. Teuerschuh-a o pouku slaboumnih, razgovor o kmetijskem in gospodinjstvem nadaljevalnem šolstvu, volitev delegata za občni zbor Pedagoške centrale v Mariboru, o reformi učiteljskih in druga aktualna vprašanja. Odbor se zanaša na običajno polnoštevilno udeležbo.

— OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU RADOVLJSKEGA OKRAJA zboruje v soboto, dne 3. marca 1928 na Jesenicah na osnovni šoli ob 10. uri.

— LITIJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO definitivno zboruje dne 5. marca 1928 na državnem moškem učiteljskišču v Ljubljani ob 9. uri dopoldne z istim vzporedom, kot je bil objavljen za 6. februarja 1928. Pripominjamo, da zaenkrat pismenih vabil ne razpošljemo, pač pa tem potom prosimo čim častnejše udeležbe. Nastopimo polnoštevilno in solidarno! — Odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRASKI OKRAJ zboruje dne 3. marca 1928 v Radečah pri Zidanem mostu z običajnim dnevnim redom. Začetek točno ob 10. uri v osnovni šoli.

Nove knjige.

—k Pomen univerze v Ljubljani za Slovenijo in državo SHS. Pod tem naslovom je izšla spomenica, podpisana od vseh središnjih organizacij in društev Slovenije. Spomenico je izdala ljubljanska univerza.

—k Dr. techn. Milan Vidmar: »Das elektrotechnische Institut der jugoslavischen Universität Ljubljana«. V samozaložbi pisatelja je izšel pomnoženi ponatis članka, ki je bil pod istim imenom objavljen v dunajski reviji elektrotehničnega društva »Elektrotechnik und Maschinenbau«. S 13 slikami opremljena knjižica opisuje kratek razvoj in delovanje naše tehnike.

pridnost. Zdravo stanovanje, vzdrževanje zdravega stanovanja, snaga, postelje, lubnice, plevnice, posteljno perilo, posteljo je treba večkrat prezračevati in sprati na prostem. Kakšna naj bo preprosta postelja otrok in odraslih. Zrak v sobah, pljuvalniki, svetloba, zrachenje, pometanje. Peč, kurjava. Dihanje, krvni obtok.

Zdravstvo: Sestava človeškega trupa. Okostje, mišice, drobovje. Delovanje srca, želodca, pljuč. Škodljivi vplivi na človeško telo.

Dojenček: Ustroj mladega nežnega telesca, snaga, prehrana. Prava prehrana, škodljiva prehrana. Prehrana bolnega otroka. Vpliv alkohola in narkotičnih pijač. Glede vzgoje otrok moramo pri krožkih vplivati, da ne bodo v družini pohujševali otrok s kletvino in nedostojnimi besedami in zmerjanjem. Tudi opomini v hiši naj bodo mirni. Pripovedujejo naj otrokom ne samo povesti, ampak naj jih tudi poučijo o svojem delu.

Nalezljive boleznij otrok in odraslih. Kako se obvarujemo nalezljivih boleznij. Prva pomoč v boleznij in poškodbah. Prehrana. Splošno v prehrani, n. pr. hranilne snovi, vitamini, lužnine. Tabela hranilnih snovi. Prebavila in prebava. Slaba, nezadostna hrana je vzrok prezgodnjega opešanja. Svarilo pred nepremišljenim nakupovanjem posameznih stvari v trgovinah na kredit, kar privede hišo v dolgove in stiske. Gospodinjstva knjiga. Beležke o izdatkih in dohodkih. Hišni red, ki prihrani mnogo tekanja in prepira v hiši. Nekaj splošnih pravil o vpljudnosti. Medsebojno občevanje v družini. Obnašanje, postrežba, kako pripraviti mizo, kadar pride gost. Pomlad prinese zopet skrb za obdelovanje vrta in polja. Vzemimo delo na prostem. Oskrbovanje vrta in zelenjave. Delo v hiši in hlevu.

Vzemimo pri vsakem podavanju tudi nekaj iz kuhinje, če je mogoče, in sicer primerno času in kmetijski hiši.

Na kmetih se pogostokrat zaradi pomanjkljivega znanja hrana pokvari, kar škodljivo vpliva na prebavila. Ljudje ne vedo od česa zavisi okusna jed in da je dobrota jedi zavisna od pravilnega ravnanja in sorazmerne enakosti primešanih in pridejanih snovi. V tem so naša dekleta potrebna pouka.

Povejmo jim tudi kako se shranijo in uporabijo ostanki jedi, ker ostanki jedi, ki niso pravilno spravljani, povzročajo večkrat razne želodčne bolezni.

V vsaki kmetijski hiši naj se glede hrane loči praznik od delavnika; s tem bi se odpravilo popoldansko popivanje nedoraslih mladeničev.

Spomnimo se vsakega najmanjšega v hiši na godovni dan, ker praznik v hiši najveže družino s pristrčnostjo na dom.

Stari ljudje ne morejo uživati vseh jedi, zato je treba dekleta opozoriti, naj imajo obzir na nje.

Povejmo jim tudi nekaj o hrani za bolnike, ker so v tem ljudje zelo nevedni, dogodilo se je že, da je bolnik umrl, ravno zaradi nepravilne prehrane.

Gospodinjski listi prinašajo letnemu času primerne razne kuhinjske recepte. Opozorimo dekleta nanje, preizkušajo naj kak tak recept doma in pri krožku se pogovore o rezultatu.

Ročna dela. Z ročnimi deli bomo dekleta najbolj privabile in nase privezale. Poizkusiti je treba tako, da se ne vzamejo različni predmeti kar naenkrat, ampak drugega za drugim. Vsa dekleta naj bi n. pr. delala blazine, uzorci so pa lahko poljubno različni. Ako pa ne dela nove blazine, naj prinese staro, ki naj jo okraši z monogramom. Za tem lahko delajo vse namizne prte, zavese, pregrinjala za postelje, stenske preproge k postelji, umivalniku, torbice z krtače in časopis, prtiče za police, stenske prtiče za kuhinjo itd.

Vse je lahko iz priproste kotenine vezano z belimi ali barvanimi nitmi. Vsaka vas in vsak kraj ima svoje posebnosti, na katere se je treba ozirati. Risanje da dosti dela, posebno če hočemo risati z indigo papirjem. Dekleta so ponavadi neveščaj v risanju, pa tudi površina in prerisan vzorec je največkrat več ali manj pomanjkljiv. Pomagajmo si tako-le: Zberimo si nekaj risb. Preiščimo jih na tenak papir, prebodimo črte s tanko iglo. Risbo pripravimo na blago, drgnimo s škatljico s kemičnim prahom, ki zaide skozi luknjice v blago, ko dvignemo papir poskrupimo risbo z gorljivim špiritom in delo je končano. Na ta način narišemo lahko več del v eni uri. Če kateri ni jasno, ji lahko prav rada natančnejše razložim.

Na šolah, kjer je več učiteljc

naj bi vsaka tovarišica po svoji moči podpisala tisto učiteljico, ki bi vodila dekliški krožek. Na tak način se izvezbajo in priuče tudi mlajše še neveščaje. Indiferentnost ni na mestu. Nedelavnost tovarišic v tistem času, ko druge delajo, se od strani ljudstva takoj opazi. Obsojanja vredno pa je, ako tovarišice z nejevoljo gledajo delavnost in to svojo nevoljo v netaktnem vedenju napram delujoči učiteljici javno kažejo.

Šolski nadzornik nas kritikuje enkrat na leto, a ljudstvo, med katerim živimo, nas kritikuje vsak dan, in ne samo dokler službujemo v kraju, ampak še potem.

Z novim šolskim letom učimo tudi v posnavljajni šoli po tem načrtu, tako si pripravimo pot za pošolsko delo in naše delo izven šole bo potem še uspešnejše.

Pričnimo naše delo z navdušenjem in resnostjo.

To naj bo za letos. Mnogo, mnogo je še potrebnega, ali za enkrat si dajmo le naloge, ki jih bomo lahko izvršile.

Od nas sta potrebni le dve stvari: osebnost in znanje. Prvo je dolžnost vsakega človeka, drugo si pa prilastimo po potrebi, na razpolago so nam razni listi in knjige. Ni treba, da bi mnogo znale, pač pa si moramo znati poiskati. Postati moramo organizatorke.

Da udejevtvimo svoje namere, moramo delo organizirati.

Cilji izobrazbe kmetijskega ženstva naj se ujemajo z bistvom dela in življenja kmetijske žene...

Svojo nalogo bomo rešile bolj s podrobnim delom kot z znanstvenim razmotrivanjem. Dekleta naj se družijo v krožkih, ki naj jih vodi učiteljica.

Predno povabimo dekleta, si moramo s svojim življenjem in občevanjem z otroci v šoli pridobiti ugled in spoštovanje.

Važno je, da se poprej seznanimo z razumnejšimi dekletji.

Od začetka imajo sestanki namen, da ustvarijo med dekletji razpoloženje.

Način vabila in kraj sestankov je glede na razmere različen.

Snov podavanja, čitanja, razgovorov, naj se ravna po potrebah prilik in časa.

Od začetka naj bodo sestanki le enkrat na teden, in sicer v času, ko nimajo dekleta drugega dela. Ko pa neha jesensko delo, naj se vrše sestanki tudi ob delavnikih.

Snov naj zavzema: Higijeno, gospodinjstvo in gospodarstvo v ožjem pomenu. Nравnost in oliko. Čitanje gospodinjstvih in leposlovnih del. Ročna dela, kuhanje, vrtnarstvo.

Kjer je več učiteljc, naj delujejo vse. Naše delovanje naj se organizira.

Tovarišice! Začrtajmo si sledeči trdni sklep: Me hočemo iti po poti, ki nam jo je začrtala organizacija za izvenšolsko delovanje.

Hočemo si poiskati vsega potrebnega znanja, da bo naše izvenšolsko delo imelo uspeh.

Trdna volja bo premagala vse ovire. Druga drugo hočemo podpirati pri delu in pokazati vsem, da trdna volja na začrtani poti premaga malodušnost, nervoznost, neprijateljstvo in vse neprilike.

Držale se bomo vseh pojasnil, nasvetov, ki nam jih bo dal samozobrazevalni odbor za izvenšolsko delo.

V počitnicah, ko se sestanemo, si bomo povedale o uspehih in neuspehih našega prizadevanja, ki nam bode preizkušnja za nadaljnje delo. (Konec.)

Kaiserjeve prsne karamele
s „3 jelkami“

MALI OGLASI

Mail oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

MOJSTRSKE VIJOLINE

fine, od Din 1000 naprej. Vse glasbene potrebšćine. Novodobne strune, ki trajajo na leta. Popravila strokovno. M. Mušič, Ljubljana, Selenburgova 6.

Podpirajte Mladinsko Matico!

Izborna štajerska in dolenska vina dobite le „pri Tičku na Gričku“

Vsakovrstne nogavice lastnega izdelka, kakor tudi vse druge pletenine izdeluje najsolidneje in najceneje tvrdka

M. Gostinčar
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 38

Pletilne stroje vseh vrst na ročni in pletilni pogon in strokovni pouk nudi

Fran Koš
Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Galerija naših mož

se je pomnožila s sliko

Otona Župančiča
ob petdesetletnici njegovega rojstva

Velikost kakor drugih slik.
Cena 10 Din za izvod, z odpravo in pošt. 4 Din več.

Naročila sprejema in izvršuje

UČITELJSKA KNJIGARNA
— V LJUBLJANI —

TVORNICA KEMIČNIH BARV, LAKOV, PIRNEŽA, INŠTELKIZA, DRUŠBA Z. OZ. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI, COPICI, TERPENTIN, PIRNEŽ, STROJNO ODE, SOLSKE BARVE, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO ODE, BRISTOLNATE BARVE

PRODAJALNA DUNajska C. 14 LJUBLJANA

POLEOTROGOVINA SCHNEIDER EVEROVSEK

PRVOVRSTNI MATERJAL—NIZKE CENE!!